Textul autorilor este precedat de o copie de pe decretul Preşedintelui Consiliului de Stat, Nicolae Ceauşescu, privind conferirea „Ordinului muncii" clasa I Uzinei mecanice de reparat material rulant din Paşcani, de Cuvîntarea rostită de Miu Dobrescu, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim secretar al Comitetului judeţean Iaşi al P.C.R., la adunarea festivă de la Uzina mecanică din Paşcani, cu prilejul a 100 de ani de activitate, şi de prefaţa — în realitate un studiu introductiv —, datorită inginerului dr. Dem. Urmă.

Autorii relevă că încă de la finele anului 1869, Paşcanii au devenit nu numai cel mai important centru feroviar din ţară, dar şi cel mai însemnat centru tehnic. Dacă din punct de vedere tehnic această situaţie a durat doar cîţiva ani, întrucît în ţară au apărut centre feroviare mai importante decît Paşcanii, sub raport strict feroviar, înţelegînd prin aceasta importanţa sa ca nod de cale ferată, oraşul de pe Siret şi-a păstrat permanent primatul în reţeaua C.F.R. din centrul şi nordul Moldovei. Multiplele activităţi desfăşurate în depresiunea subcarpatică din părţile Tîrgului Neamţ şi în general în regiunea cuprinsă între munţii Bistriţei şi apa Siretului dau o contribuţie de seamă în traficul local şi de tranzit al centrului feroviar Paşcani. Funcţiile sale economico-sociale, apărute încă de la sfîrşitul anului 1869, au permis ca vechea aşezare să se transforme repede şi să se afirme marele adevăr că *Paşcanii sînt un dar al căilor ferate*. Privită şi sub acest aspect, monografia de faţă ne apare şi ca o monografie a oraşului Paşcani.

Autorii relevă pe larg, că centrul feroviar a devenit repede şi un centru al mişcării muncitoreşti din ţara noastră. Înfiinţarea în 1896 de către un grup de tineri ceferişti păşcăneni, sub influenţa ideilor socialiste, a cunoscutului club de lectură şi a bibliotecii muncitoreşti „Unirea C.F.R. Paşcani", manifestarea de solidarizare din august 1888 cu acţiunile greviste ale muncitorilor de la Atelierele C.F.R. din Capitală, eliberarea ţăranilor arestaţi în timpul răscoalelor din 1907, grevele şi mitingurile de protest din eroicul an 1933 sînt doar cîteva din acţiunile pe care am crezut necesar să le relevăm în prezenta notă bibliografică.

Grija partidului şi guvernului de a dezvolta necontenit acest vechi centru feroviar şi muncitoresc al ţării este materializată în diverse moduri : hale noi, cu destinaţii variate, maşini-unelte moderne şi agregate de mare productivitate, instalaţii ajutătoare etc. Condiţiile de lucru şi trai sînt cu totul altele decît cele din trecut. Pentru a sprijini ideile, autorii aduc şi o bogată ilustraţie care pune în antiteză prezentul luminos cu trecutul întunecat, subliniind dovezile de luptă şi eroism ale muncitorilor.

Apreciem cu satisfacţia pe care o încearcă orice cercetător la apariţia unei astfel de lucrări — prima de acest fel în literatura noastră de specialitate — valoarea ei ştiinţifică, faptul că prezintă un deosebit interes nu numai pentru specialiştii din reţeaua C.F.R., ci şi pentru cercetătorii din domeniul istoriei, economiei şi sociologiei. Autorii au realizat o sinteză de o largă accesibilitate, utilă nu numai pentru că sărbătorirea centenarului o cerea, dar şi pentru faptul că necesitatea unor asemenea monografii a fost demonstrată.

*I. Saizu*

## ANNALES, ÉCONOMIES, SOCIÉTÉS, CIVILISATIONS
## 24e ANNÉE — Nr. 1—6, 1969

Apărută în anul 1929, sub direcţia lui Lucien Febvre şi Marc Bloch, într-un moment cînd problemele legate de ceea ce este şi ceea ce trebuie să fie istoria, metodele sale de cercetare precum şi raporturile ei cu alte ştiinţe declanşau dispute aprige între diferite şcoli şi curente, revista „Annales" avea să devină una din cele mai prestigioase publicaţii.

Faptul este pe deplin explicabil dacă avem în vedere că fondatorii ei, promovînd şi apărînd principiul potrivit căruia „l'objet de l'histoire est par nature l'homme"[1]

[1] *Annales*, nr. 6, nov.—dec. 1969.

...„avec tout ce qui étant l'homme, dépend de l'homme, exprime l'homme, signifie sa présence, l'activité, les goûts et les façons d'etre l'homme" [2], au dat cercetării istorice noi dimensiuni în timp și spațiu.

Credincios profesiunii de credință exprimate de Lucien Febvre și Marc Bloch, actualul comitet director continuă aceeași linie principială, adăugîndu-i noi coordonate, corespunzătoare imperativelor și cuceririlor științei istorice contemporane. În acest sens, trebuie să remarcăm preocuparea constantă a istoricilor grupați în jurul revistei pentru abordarea unor fenomene și procese istorice semnificative și deseori controversate, din istoria Franței sau a altor regiuni ale globului, spiritul novator în abordarea metodologiei cercetării istorice, investigația amplă și serioasă a izvoarelor. E de amintit aici că, pornind de la interdependența dintre istorie și alte științe, care au ca obiect de cercetare omul, societatea, revista găzduiește materiale extrem de interesante de sociologie, geografie, psihologie, demografie, menite să extindă cadrul cercetării istorice, să completeze și să expliciteze informația istorică. Profilul variat al revistei demonstrează elocvent problematica de sinteză și de analiză care face obiectul atenției cercetătorilor: de la studii referitoare la procese esențiale din istoria Franței, la rubrica „Frontières nouvelles" în care-și găsesc locul dezbateri de stringentă actualitate; de la istoria altor regiuni ale globului „L'Histoire sauf l'Europe" — China, India, America, la interesantele cercetări legate de „timpul prezent și istoria".

Cele șase numere apărute în 1969, vin să completeze aprecierile exprimate anterior, constituind cel mai bun argument în sprijinul acestora. Spațiul nu permite prezentarea detaliată a fiecărui număr; considerăm însă necesară evidențierea unor materiale care ne-au reținut atenția: D. Richet — *Autor des origines idéologiques lointaines de la Révolution française. Élites et despotisme.* (nr. 1); G. D. Feldman: *Les fondements politiques et sociaux de la mobilisation en Allemagne (1914—1916)*, (nr. 1). Interesant ni s-a părut studiul lui Alice Hanson Jones: *La fortune privée en Pennsylvanie, New Jersey, Delaware (1774)* prin informațiile legate de dezvoltarea coloniilor engleze din America, în ajunul războiului de independență. (nr. 2). În același număr, D. Thorner publică articolul: *Marx et l'Inde: le mode de production asiatique*, ce prilejuiește autorului evidențierea unor aspecte importante din istoria Indiei.

Din rubrica „*Frontières nouvelles*" remarcăm cele două intervenții din nr. 3 și 4 ale lui A. Beçanson: *Vers une histoire psyhanalitique*, în care sînt exprimate puncte și ipoteze noi în cercetarea istorică.

De o deosebită atenție se bucură în paginile revistei studiile de demografie istorică. Din acest punct de vedere, merită evidențiat faptul că fiecare număr din 1969 publică materiale legate de această disciplină. Numărul 6 sugestiv intitulat: *Histoire des coutumes et hématologie géographique*, C. Klapsich: *Fiscalité et comportements démographiques*. Menționăm, între altele, studiile lui M. Bordeaux: *Histoire des coutumes et hématologie géographique*, C. Klapsich: *Fiscalité et démographique en Toscane (1427—1430)*, E. Fügedi: *Pour une analyse demographique de la Hongrie médievale*. În acest ultim articol pornindu-se de la informații din diverși autori străini, se dau date, față de care trebuie exprimate serioase rezerve, în legătură cu populația Transilvaniei în perioada feudalismului timpuriu.

Ținem să menționăm recenziile — ce demonstrează o erudită cultură istorică — precum și lista publicațiilor, care dovedesc strădania continuă de a fi la curent cu tot ceea ce este nou în istoriografia contemporană, cu tot ceea ce poate servi științei istorice.

Sînt, acestea, cîteva considerații, succint exprimate, care se vor o invitație la studierea acestei importante reviste, care ocupă un loc de prim plan în cercetarea istorică actuală.

*Mihai Timofte*

---

[2] *Vingt-cinq ans de recherche historique en France (1940—1965)*, Paris, 1965, pag. XX.